

IT mokytoja, Saugaus interneto ambasadorė G. Sudniutė

Lietuva pastaraisiais metais tiesiog septynmyliais žingsniais įžengė į pirmaujančių pagal interneto prieinamumą valstybių būrį. Naujai atsivėrusios galimybės įtakojo ir interneto paslaugų vartotojų būrio gausėjimą. Įvairios pastarųjų metų apklausos rodo, kad lietuviai vis daugiau laiko praleidžia pasauliniame voratinklyje bei virtualiojoje erdvėje.

Tik ar dažnai susimąstome, ar saugūs esame toje erdvėje? Bene pirmieji su saugumo spragomis susidūrė mažieji lietuvaičiai: asmeninių duomenų vagystės, iškreipimas, patyčios, sukčiavimai ir kt.. Šios problemos iškyla ne tik mažiesiems. Ne visi suaugusieji pakankamai saugiai elgiasi internetinėje erdvėje. Štai, kad ir socialiniai tinklai, kuriuose neretai į kairę ir į dešinę švaistomės asmenine informacija. Ar tikrai visi esame tikri, kad mūsų viena ar kita tokių tinklų paskyra yra saugi? Ir, apamai, ar žinome, kaip tuo įsitikinti? Ne? Tad pagelbą siūlo telekomunikacijų bendrovės TEO komanda. Įrankį, kuriuo galime patikrinti savo paskyros saugumą ir gauti rekomendacijas jam pagerinti, rasime adresu: <https://apps.facebook.com/saugus-profilis/>.

„Pažink Europą“ komanda siūlo kitus du naudingus stebėsenos įrankius: „Ghostery“ (www.ghostery.com), kuris įsidiegia į naršyklę ir rodo, kas renka vartotojo informaciją ir leidžia užblokuoti prisijungimus. Įrankis „Terms of Service didn't Read“ (<http://tosdr.org/>) patogiai ir aiškiai pasakys, su kokiomis sąlygomis vartotojas sutiko, kai neperskaitęs viso teksto, paspaudė „sutinku“.

Google Chrome naršyklės vartotojams kūrėjai bei jų partneriai siūlo dar daugiau įrankių, kuriuos vartotojai gali parsisiųsti ir įsidiegti naršyklėje. Vienu iš tokių įrankių galėtų tapti Dr. Web Anti Virus Link Checker, nuolat tikrinantis svetaines prie kurių jungiasi vartotojai, arba reklamų blokavimo įrankis Adblock Plus ir daug kitų įrankių, padedančių geriau užtikrinti vartotojo duomenų, veiklos internetinėje erdvėje saugumą.

Aišku, neturime pamiršti ir tradicinių saugumo užtikrinimo priemonių – užkardų bei antivirusinių programų. Be to, apie saugumą neturėtų pamiršti ne tik kompiuterių, bet ir išmaniųjų įrenginių vartotojai.

Daugiau informacijos bei rekomendacijų galime rasti svetainėse:

Saugesnis žiniatinklis: <https://www.facebook.com/saugesnis.ziniatinklis>

Jaunimo grupė „Saugus internete“: <https://www.facebook.com/groups/405458922907026/>

Draugiškas internetas: <http://www.draugiskasinternetas.lt/>

e.saugumas: <http://www.esaugumas.lt/> - LR ryšių reguliavimo tarnyba

cert.lt: <https://www.cert.lt/antivirus/> - Įtartinų bylų tikrinimas antivirusinėmis programomis (LR ryšių reguliavimo tarnyba LR nacionalinis elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo incidentų tyrimo padalinys)

<http://www.epilietis.eu/> - Lngas į ateitį

<http://socialweb-socialwork.eu/> - ES remiama SocialWeb-SocialWork svetainė

<https://www.facebook.com/fbprivacy> – Facebook privatumui užtikrinti skirta sritis

<http://webwewant.eu/> - WebWeWant įrankis, sukurtas European Schoolnet bendradarbiaujant su Google, Liberty Global bei Europos Komisija.

{backbutton}